

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม เป็นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถทั้งด้านพื้นฐานที่ช่วยให้การดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุขและแนวทางในการประกอบอาชีพ เป็นการสร้างโอกาสในด้านต่าง ๆ ให้กับคนและสังคมมากขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความประสงค์จะปฏิรูปการศึกษาและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น ได้บัญญัติสาระในหมวด 4 มาตรา 22 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” ดังนั้น การศึกษานับว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนนำความรู้ความสามารถที่มีไปพัฒนาประเทศชาติในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของคนให้เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา หรือศูนย์รวมของการพัฒนาประเทศและในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษามากยิ่งขึ้น โดยได้มีการปฏิรูปการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เป็นขุมกำลังทางวิชาการ พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สังคมและประเทศ รวมทั้งความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ

การปฏิรูปการอุดมศึกษาส่งผลให้ปริมาณความต้องการการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี ในอัตรามากกว่าร้อยละ 7 ต่อปีและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากขึ้น ตลอดจนประชากรที่อยู่ในวัยทำงานบางส่วนต้องการการศึกษาเพิ่มเติมในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ทำให้ต้องขยายปริมาณอุดมศึกษาและหาแนวทางพัฒนารูปแบบการจัดบริการด้านการจัดการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 10)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เป็นมหาวิทยาลัยอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัยหนึ่งในจำนวนมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 40 แห่ง ที่ร่วมปฏิรูปการอุดมศึกษาและทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปรับปรุงและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพครู อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจัดการศึกษาใน

ระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก เปิดสอนโปรแกรมวิชาต่าง ๆ หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าได้ศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุมีจำนวนผู้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีเป็นจำนวนมากและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งน่าจะมีปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

จากสภาวะการณดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นมูลเหตุและแรงจูงใจให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะ ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ- บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งผลการศึกษจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษา การแนะแนว และการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้สำหรับพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ บ้านสมเด็จเจ้าพระยาให้ตรงกับความต้องการของนิสิตมากที่สุด

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ หมายถึง องค์ประกอบที่กระตุ้นให้บุคคลเข้าศึกษา ต่อระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งหมายถึง สิ่งกระตุ้นทางการตลาด 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนประสมการตลาดบริการและปัจจัยภายนอกอื่น ๆ

ส่วนประสมการตลาดบริการ หมายถึง สิ่งกระตุ้นทางการตลาด 7 ปัจจัย ได้แก่

- 1) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เช่น หน่วยกิตของหลักสูตร โปรแกรมวิชา
- 2) ปัจจัยด้านราคา (Price) เช่น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาถูกกว่าที่อื่น แบ่งชำระเป็นงวด ๆ ได้
- 3) ปัจจัยด้านสถานที่ (Place) เช่น สถานที่สะอาด สะดวกต่อการเดินทางมาศึกษา
- 4) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เช่น การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขาย
- 5) ปัจจัยด้านบุคลากร (People) เช่น คณาจารย์มีชื่อเสียง กว้างขวางเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา การบริการของเจ้าหน้าที่ในการรับสมัคร
- 6) ปัจจัยด้าน

กระบวนการให้บริการ(Process) เช่น ขั้นตอนในการรับสมัครสะดวก เอกสารที่ใช้ในการรับสมัคร
เข้าใจง่าย 7) ปัจจัยด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) เช่น มหาวิทยาลัยเป็นสถาบัน
อุดมศึกษาของรัฐที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ความต้องการของนิสิตในการพัฒนาตนเอง
ด้านความรู้ ความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความต้องการของนิสิตที่จะมีอาชีพที่
ก้าวหน้า อาชีพสุจริต อาชีพที่มีเกียรติ อาชีพอิสระ การหางานได้ง่าย โอกาสในการเลือกงานที่
เหมาะสมกับตนเอง การได้ทำงานในหน่วยงานของภาครัฐหรือภาคเอกชน การมีรายได้สูง

ปัจจัยด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความต้องการของนิสิตที่จะเข้าใจ
ความก้าวหน้า สภาพแวดล้อมและความแตกต่างทางเทคโนโลยี

ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง ความต้องการของนิสิตในการ
ได้รับการยอมรับจากเพื่อนหรือบุคคลอื่น การมีบทบาทหน้าที่ส่วนรวม การได้เลื่อนสถานภาพ
การมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง การมีปฏิสัมพันธ์กับ
บุคคลต่าง ๆ

นิสิต หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2549
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 4 คณะวิชา ได้แก่ คณะครุศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved